

4de zondag vasten jaar B

Joh. 3, 14-21

Kan de Kerk nog wonderen verrichten? Het onverwachte bewerkstelligen? Jazeker. Dat bewees paus Franciscus op een indrukwekkende wijze door zijn reis naar Irak. Die reis op zich was al een wonderlijke gebeurtenis. Een land met zo'n bloedige (recente) geschiedenis, strijdtoneel van wereldmachten, bloeide zichtbaar op door de komst van de paus: het jubelde en hervond hoop.

Nog maar kort geleden werd dit land geregeerd door een misdadige terreurorganisatie die openlijk fantaseerde over hoe men Rome zou veroveren. In het propagandamateriaal lieten zij hun zwarte vlaggen al wapperen op de koepel van de Sint. Pieter. Het grote wonder was dat het omgekeerde gebeurde: Rome kwam naar Irak; niet als veroveraar, maar als vredestichter. Niet triomfantelijk als een Romeinse keizer, maar bescheiden als een Romeinse paus: een taal die de kwade machten in deze wereld veel onbegrijpelijker vinden, net als de taal van broederschap en verzoening die de paus daar sprak. De paus preekte over naastenliefde op de precieze plek waar IS talloze wrede executies uitvoerde. Een krachtiger signaal dat haat en wanhoop niet het laatste woord hebben kon hij nauwelijks afgeven.

Wie de beelden van de in puin gelegde huizen en kerken in Irak voor de geest haalt, kan het contrast niet ontgaan met ons eigen aangeharkte land. Wij spreken hier nogal lichtzinnig over de "puinhopen" die bepaalde politieke, sociale of kerkelijke ontwikkelingen hebben veroorzaakt. Maar we kunnen dat eigenlijk alleen in overdrachtelijke zin doen. Onze huizen en kerken staan nog gewoon overeind. Ook na een ongekend crisisjaar komt er nog gewoon water uit onze kraan en liggen de schappen van de supermarkten vol. En al kunnen wij als gelovige mopperen over onze minderheidspositie, wij kunnen ons geloof nog gewoon in alle vrijheid belijden, zonder te hoeven vrezen dat het ons letterlijk onze kop kost.

Er valt nog een contrast op. De Kerk die de paus aantrof in Irak was letterlijk en figuurlijk beschadigd, gewond. Maar ze is ook veerkrachtig, geestdriftig, hoopvol. In onze streken is de Kerk vooral figuurlijk beschadigd. Na een jaar lockdown zijn de vooruitzichten niet vrolijk: hoeveel mensen zullen we verloren hebben? De leegloop en afbraak wordt bespoedigd.

Toen paus Johannes Paulus II in 1985 Nederland bezocht, reageerden zelfs katholieken daar soms cynisch en blasé op: "Wat denkt die kerkvorst niet, ons een beetje de les komen lezen?"

Als de paus nog eens besluit te komen, zal het dan anders zijn? Zullen wij, katholieken of niet, ons erop verheugen zoals de Irakezen zich verheugden? Kunnen wij dezelfde veerkracht, geestdrift en hoop tonen?

Zowel de eerste lezing als het Evangelie spraken ons vandaag over tekenen die aanvankelijk onheil, ondergang en dood betekenden, maar die getransformeerd werden in tekenen van hoop: in de eerste lezing Mozes en de bronzen slang, en

in het Evangelie de verwijzing naar het kruis, naar Goede Vrijdag. Allebei gebeurtenissen die definitief het einde leken te zijn, maar die uiteindelijk het tegendeel teweeg brachten.

In de letterlijke puinhopen van het Midden-Oosten kan de Kerk opnieuw opbloeien, zelfs wonderen verrichten. Dus waarom ook niet in de figuurlijke puinhopen van West-Europa? Juist in tijden van crisis zou de echte identiteit van christenen méér zichtbaar moeten worden dan ooit: dat zijn mensen die op de grootste puinhopen nog tekenen van hoop zien.

Dat is wat we ieder jaar met Pasen vieren, dat is wat de paus in Irak liet zien en dat is wat er ook van ons verwacht wordt: niets meer, niets minder. Amen.

Johan Goris, pastoor